

SPECTRUL MANIFESTĂRILOR OCULARE ÎN SCLERODERMIA SISTEMICĂ

Alina Moscalciuc¹, Svetlana Agachi², Angela Corduneanu^{1 2}

¹*Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, Secția Oftalmologie, Chișinău, Republica Moldova*

²*Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova*

Introducere: Sclerodermia sistemică (SS) este o boală autoimună cronică a țesutului conjunctiv, caracterizată prin fibroză progresivă, disfuncție endotelială și activare imună. Deși afectarea oculară nu este inclusă în criteriile de clasificare ale bolii, aceasta reprezintă un aspect clinic important, adesea subdiagnosticat. Boala are o prevalență estimată între 17 și 19 cazuri la 100.000 de locuitori, cu o incidență anuală de aproximativ 1,4–8,6 cazuri la 100.000 de persoane/an. Manifestările oculare, deși mai rar investigate sistematic, pot apărea la un procent semnificativ de pacienți.

Obiectiv: Această lucrare își propune să sintetizeze datele existente privind spectrul manifestărilor oculare în sclerodermia sistemică.

Metodologie: A fost realizată o analiză a literaturii de specialitate recente, incluzând articole originale, studii clinice și revizuii sistematice care au evaluat implicarea oculară în sclerodermia sistemică și în sindroamele de suprapunere, precum sindromul Sjögren secundar.

Rezultate: Cea mai frecventă manifestare oculară este keratoconjunctivita sicca, adesea asociată cu sindromul Sjögren secundar, care determină xeroftalmie, fotofobie și senzație de corp străin. Conform studiilor, peste 60–70% dintre pacienți prezintă simptome de ochi uscat. Alte manifestări includ telangiectazii conjunctivale, retracție palpebrală prin fibroză perioculară, epiesclerită, iar în cazuri rare, vasculopatie retiniană sau neuropatie optică ischemică. Studiile clinice au raportat, anomalii retiniene la aproximativ 30–50% dintre pacienți, cataractă în 40–50%, și glaucom în 10–20% din cazuri. Afectarea oculară reflectă mecanismele vasculopatiei sistemice, inflamației cronice și disfuncției glandulare autoimune. În plus, tratamentele sistemice pot avea efecte adverse oftalmologice, cum ar fi cataracta sau hipertensiunea oculară.

Concluzii: Manifestările oculare în sclerodermia sistemică sunt frecvente, dar adesea trecute cu vederea. Recunoașterea precoce și evaluarea oftalmologică periodică sunt esențiale pentru prevenirea complicațiilor. Se recomandă o abordare interdisciplinară, care să implice colaborarea între reumatolog și oftalmolog, în vederea unei gestionări optime a pacientului.